

ฝีมือคนบนดอย...

ชุดกะเหรี่ยง วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ “ชาวกะเหรี่ยง” เป็นชนเผ่าที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนดินไทยมาช้านานหลายร้อยปีแล้ว ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าที่สืบทอดกันมาช้านานจนถึงปัจจุบัน เอกลักษณ์ที่เห็นได้อย่างโดดเด่นชัดเจนก็คือ ภาษาพูดและเครื่องแต่งกายของชนเผ่า ดังที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาเสด็จประพาส อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ว่า

.....ฮ้อฮ้อเทอ่ากะเหรี่ยง
ปักปิ่นแก้อ่ามมมอย
เงินโพรอุกปัดรอย
ขมิ้นมัดทหน้าม้อย

ฮ้อยฮ้อย
แจ่มม้อย
ร้อยรอบ คอมา
มายเทอฮ้อยฮ้อยฮ้อย...

จะเห็นได้ว่าเครื่องแต่งกายไม่เพียงที่จะนุ่งนอกรวมถึงชนเผ่าแล้ว สำหรับผู้หญิงยังนอกรถึงฐานะทางสังคม มีการแต่งกายที่แบ่งแยกชัดเจนระหว่างหญิงสาวกับแม่เรือน

โดยหญิงสาวกะเหรี่ยงจะให้ชุดยาวทรงกระสอบ แขนสั้นสีขาว ตัวสี้ออาจทอเป็นเส้นสีแดงเล็ก ๆ รอบสะโพก โปกศีรษะด้วยผ้าสีขาวสั้นๆ รอบคอพันด้วยสร้อยลูกเดือยลูกปัดหลายสี ส่วนหญิงที่แต่งงานแล้ว จะสวมใส่สี้อตัวสั้นคลุมสะโพก มักเป็นสีดำตกแต่งลวดลายสีต่างๆ และลูกเดือยสีขาวเป็นรูปดาวหรือหมากรุก หรือปักเป็นจุดๆ

ชาวกะเหรี่ยงนิยมสวมใส่ผ้าไหมในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น พิธีปีใหม่ พิธีแต่งงาน และพิธีกรรมต่าง ๆ ทำให้ต้องทอผ้าเอง ผู้หญิงกะเหรี่ยงจะตกแต่งผ้าทอด้วยการทอลวดลายแทรกวัสดุอื่นๆ เช่น ลูกเดือย เพราะเชื่อว่าหากใส่สี้อผ้าที่มีลูกเดือยแล้ว คนในบ้านจะมีความสุขความเจริญ

เรารู้จักชุดกะเหรี่ยงกันคร่าวๆ แล้ว คราวหน้าจะนำเรื่องงานหัตถกรรมชนเผ่าอื่นๆ มาฝากนะคะ.....